

Српска православна црква у време патријарха Германа Ђорића имала је богату сарадњу са другим помесним православним црквама, а која се исказивала на разне начине, на пример, међусобним посетама првосвештеника. Посебно место у историји наше Цркве имала је солидарност осталих православних цркава у два случаја који су је уздрмала, сваки на посебан начин. Први је такозвана Македонска православна црква, а други раскол у Сједињеним Америчким Државама, које је југословенски државни врх иницирао а подређене му службе одрадиле. Солидарност се исказала тако што ниједна православна црква није признала самопроглашену аутокефалност Македонске православне цркве, нити су подржале расчињеног епископа америчко-канадског Дионисија Миливојевића.

Посебно су неговани односи са Руском православном црквом (иако се знало за удео њених архијереја 1945. у започињању пројекта названог Македонска православна црква). Српско-руске црквене везе датирају још из средњег века и нису се прекидале.

Патријарх Герман је као архијереј Српске православне цркве боравио седам пута у посету Руској, а сви руски патријарси су узвраћали посете и долазили у Београд.

Како су оба поглавара служили Богу и народу (и користили држави, сваки на свој начин) у време тоталитарних система у Југославији и СССР, јасно је да се и држава морала да пита када су биле на дневном реду посете делегације из једне Цркве другој.

У оквиру припрема за предстојећи долазак патријарха московског и целе Русије Пимена у посету Српској православној цркви која се планирала за период 12–18. октобар, патријарх Герман је обавестио 3. октобра 1972. Јосипа Броза, и молио да прими двојицу првосвештеника, то јест њега и патријарха Пимена. [\[1\]](#) Броз је видео патријархово писмо али се није изјаснио. Потом га је предао свом кабинету на даљу процедуру. Писмо је истога дана прослеђено Савезном секретаријату за иностране послове.

Два дана касније, Кабинет заменика савезног секретара за иностране послове Јакше Петрића је одговорио Кабинету председника Републике да Савезни секретаријат за иностране послове „сматра да би такав пријем био у складу са пријатељским односима

Југославије и СССР-а, као и досадашњом праксом у сличним приликама“. У наставку писма је наведено да је Броз примио цариградског, грчког и бившег руског поглавара, „што је имало одјека у свету“. На крају је Петрић закључио претпоставком да би одбијање пријема имало негативног одјека од стране СССР и Српске православне цркве. [2]

Патријархова молба је прослеђена у Савезно извршно веће, савезном секретару Антуну Вратуши. Према службеној белешци Марка Врхунца, радника у Кабинету председника Републике, молба је одбијена: „Друг Антун Вратуша, у име СИВ-а, као и републички функционери СР Србије, сматрају да ову молбу не би требало прихватити и да би патријархе Пимена и Германа требало да прими друг Рато Дугоњић. При томе имају у виду држање СПЦ у последње време, и посебно писањем листа *Православље*“. [3]

Кабинет Председника Републике је одговорио 19. октобра патријарху Герману: „Председнику Републике је жао што, због обавеза које је имао и које су, верујемо и Вама биле познате, није био у могућности да прими Његову Светост патријарха московског и целе Русије, Господина Пимена“. [4] Тако патријарси не видеше Тита! Али је зато Тито видео папу!

ПС: Мило Јовићевић, председник Савезне комисије за верска питања, поводом текстова у *Православљу* о капели на Ловћену, критиковао је патријарха што то допушта. Додуше, ни челници србијанске Комисије за верска питања нису били нимало блажи у критици. Сметало им је прештампавање текстова објављених пре Другог светског рата.

[1] Писмо патријарха Германа, од 3. октобра 1972, Јосипу Брозу Титу – АЈ, 836, II-10.

[2] Писмо Кабинета заменика савезног секретара за иностране послове, бр. 435889 од 5. октобра 1972, Кабинету председника Републике – АЈ, 836, II-10.

[3] „Белешка“ Марка Врхунца, радника Кабинета председника Републике од 12. октобра 1972. Вредно је помена реч „Сагласан“ са парафом Т. – АЈ, 836, II-10.

Јосип Броз и патријарси

Пише: Вељко Ђурић Мишина
среда, 02 фебруар 2011 15:30

[\[4\]](#) Писмо Кабинета Председника Републике, Стр. пов. 849/1 од 19. октобра 1972, патријарху Герману – АЈ, 836, II-10.